

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗБІРНИК ТЕЗ

Всеукраїнської науково-практичної конференції

з міжнародною участю

МОВНА ОСВІТА В СУЧАСНИХ ЗВО:

ТЕНДЕНЦІЇ, ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ

(електронне видання)

6-7 березня 2020 року

Біла Церква

Мовна освіта в сучасних ЗВО: тенденції, виклики, перспективи: збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 6-7 березня 2020 року. Біла Церква: БНАУ. 125 с.

Збірник містить матеріали виступів учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Мовна освіта в сучасних ЗВО: тенденції, виклики, перспективи», що присвячені висвітленню актуальних питань мовної освіти в сучасних ЗВО.

Автори несуть відповідальність за достовірність фактів, цитат, посилань на літературні джерела та вживання власних імен.

<https://science.btsau.edu.ua/>

БНАУ, 2020

Даниленко Л.В.	
Метод кейсу в професійному мовленні іноземних студентів спеціальності «стоматологія»	49
Демченко Н.С.	
Сучасні тенденції у викладанні іноземної мови за професійним спрямуванням студентам-економістам	52
Дем'яненко О.О.	
Якісна мовна підготовка студентів негуманітарного ЗВО в контексті оновлення процедури акредитування освітніх програм	55
Єрко А.І.	
Особливості роботи над діалогічним мовленням на заняттях з української мови	59
Зозуля І.Є.	
Особливості дистанційного навчання української мови як іноземної	61
Карпенко С.Д.	
Формування комунікативних навичок під час вивчення української мови як іноземної	64
Косенко Ю.Г.	
Вивчення дієслів руху в українській мові як іноземній за допомогою онлайн-курсу «твій успіх»	68
Кушнір І.	
Мовноосвітня парадигма у сучасних українських ЗВО	70
Линчак І.М.	
Логопедичні чистомовки як засіб формування та корекції фонетичних навичок на занятті умі.....	74
Лісовий М.І., Білик Я.С.	
Країнознавчий і лінгвокраїнознавчий аспекти в системі навчання української мови як іноземної	77
Назаревич Л.Т.	
Робота з лінгвокраїнознавчими текстами на заняттях української мови як іноземної	80
Настіна О.І.	
Мова законодавства та посилення правової спроможності громадян: виклики сучасної юридичної практики	83
Німенко Н.А.	
Особливості застосування інноваційних технологій у процесі мовної підготовки іноземних громадян.....	85
Пилипак В.П.	
Комунікативний підхід у засвоєнні граматики під час вивчення української мови як іноземної	88

НАСТІНА О.І.

Білоцерківський національний аграрний університет

МОВА ЗАКОНОДАВСТВА ТА ПОСИЛЕННЯ ПРАВОВОЇ СПРОМОЖНОСТІ ГРОМАДЯН: ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ ЮРИДИЧНОЇ ПРАКТИКИ

Відкритість правового мовлення, або ж мови права для кожного громадянина України обумовлена необхідністю спрощення канцелярської, складної у розумінні, «важкої» для пересічної людини. Сама природа права і тенденції розширення сфер правового регулювання все більше ускладнюють юридичну лексику. Публіцистичний стиль мови права (засоби масової юридичної інформації, правова освіта населення, судові промови) – це спосіб зробити юридичну мову уніфікованою. Однак, на жаль, він є незрозумілий тим, хто має розуміти зміст законів з точки зору дотримання своїх прав та охоронюваних законом інтересів.

Юридична лінгвістика знаходиться на межі двох наук – лінгвістики та юриспруденції. Поява низки наукових питань, що співвіднесені з різними галузями знання, породжують утворення комплексних наукових дисциплін, серед яких і є юрислінгвістика. Ця наукова дисципліна формується й розвивається з урахуванням досягнень лінгвістики та юриспруденції, підтвердивши положення про зв'язок мови і суспільства. Сьогодні юрислінгвістика ще не отримала статусу окремої науки й поки сприймається лінгвістами як дослідження на стику мови та права [1].

Вказують, що мова юридичної публіцистики, реалізуючи дві основні, нерозривно поєднані функції – інформативності і впливу, характеризується полемічною загостреністю, популярністю, образністю, експресивністю, відкритою оцінністю, поєднанням різностильових елементів у тексті, індивідуально-авторськими стильовими ознаками [2]. Кожний юридичний текст має певну мету, виражає намір (інтенцію) автора - переконати, дати наказ, спонукати до певних дій, повідомити певну інформацію тощо. Особливість юридичного тексту полягає у тому, що його завданням є владний вплив на поведінку людей, спонукання до дії.

Авторка вважає за головне розвиток такої ознаки юридичного тексту як смислової завершеності, а саме високий ступінь композиційної та мовної стандартизації, адже у юридичних текстах застосовуються усталені терміни, термінологічні конструкції, що виражають стандартні ситуації в праві, синтаксичні, лексичні та граматичні кліше, чітко

визначена структура, що прискорює розроблення та сприймання цих текстів, сприяє їх точності розуміння. З огляду на те, що тексти закону виражають нормативно-правові приписи, вони повинні забезпечувати стислість, сконцентрованість, однозначність і простоту розуміння законів. У зрізі даного питання одним з шляхів вирішення (спрощення) є розширення функціональних завдань у лінгвістичній експертизі законопроектів. Фактично мета такої експертизи – поліпшити якість законодавчої й нормативної бази, забезпечити системність, поняттєву узгодженість, однозначне розуміння викладених у документах вимог та положень, використовуючи застандартизовану й усталену.

Вважаємо, що серед основних проблем використання юридичної термінології в законодавстві України слід відзначити відсутність єдиної теоретично та методологічно обґрунтованої політики у сфері їх термінологічно-мовного оформлення, а також відсутність мовної, державницької політики зрозумілості законодавства.

Відзначимо, що мовознавці виділяють і мовні проблеми юридичної термінології, що існують в Україні. У літературі вказується на непослідовне вживання термінологічних одиниць, порушення мовної цілісності текстів, калькування конструкцій із російської мови, невдалу синонімію, відсутність адекватних юридичних понять, низький рівень мовленнєвої культури (використання русизмів, діалектизмів, полонізмів тощо), омонімія тощо [3].

Проблеми використання юридичної термінології на сьогодні набувають особливого значення, а тому потребують подальших змістовних досліджень, що будуть спрямовані на аналіз та розроблення пропозицій щодо впорядкування термінології у законодавстві України. Швидким для усвідомлення та доступним у розуміння вважається лексика текстів юридичної журналістики, на відміну від всіх інших видів юридичних текстів, властива емоційність, фразеологічна й метафорична насиченість, наявність окрім юридичної термінології загальноживаної наукової та громадсько-політичної, абстрактних слів, мовних кліше, які легко запам'ятовуються. Перспективною також залишається тема правової комунікації у законотворчості.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. О. Діомідова. Сучасна юридична лінгвістика: перспективи розвитку // Електронний ресурс, режим доступу : <http://sociolinguistics.lnu.edu.ua/ua/issues/05/03.pdf>
2. В. Артикуц. Мова права та її вивчення студентами юридичних спеціальностей у вищих навчальних закладах України // Електронний ресурс, режим доступу : <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/74329/46-Artykutsa.pdf?sequence=1>

3. Н.О. Горобець Проблеми використання юридичної термінології в законодавстві України/ // Електронний ресурс, режим доступу : https://knowledge.allbest.ru/law/3c0b65635b3bd79b5d43a88521216d36_0.html

УДК 378.1

НІМЕНКО Н.А.

Сумський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН

У статті розглядаються можливості застосування інноваційних технологій у процесі мовної підготовки іноземних громадян на заняттях з історико-краєзнавчою складовою. Увага акцентована на підсумкових заняттях, які можуть проводитися як в аудиторіях, так і за їхніми межами. Наголошено, що вивчення тем з історії, культури та етнографії активізує усі види мовної діяльності студентів, сприяє їх соціокультурній адаптації в новій країні, формує комунікативне поле терпимості та взаємоповаги. Використання інноваційних методів навчання розвиває творчий потенціал викладачів та студентів, дозволяє вийти за межі традиційних підходів, мотивує до пошуків нових форм.

Ключові слова: інноваційні технології, вивчення української мови, іноземні студенти, соціокультурна адаптація, історико-краєзнавчий компонент.

Глобалізація соціально-економічних і політичних процесів, створення специфічних умов і засобів для комунікації, доступність інформаційного простору в полікультурному світі висувують нові вимоги до підготовки фахівців, здатних працювати в різних країнах світу. Відповідаючи на запит суспільства, система вищої освіти в Україні також розробляє та впроваджує інноваційні технології навчання, спрямовані на створення максимально сприятливих умов для оволодіння студентами як професійними знаннями, так і морально-етичними ціннісними орієнтирами. Це актуально не лише для українських, а й іноземних студентів, які протягом останніх років значно розширили своє представництво в Україні.

4. ЛавріненкоЮ. Розстріляне відродження: антологія 1917-1923: поезія – проза – драма – есеї /Ю. Лавріненко. – Мюнхен, 1959.

5. Чорновіл В. Лихо з розуму (портрети 20 «злочинців»)/ В. Чорновіл// Караванський С. «Серйозний» Остап Вишня. – вид.3-є доп. – Париж, 1968. – С.102-104.